

бокой, нежेलи та, котора существовет между философией как дисциплиной знания и преподаванием философии в школе.

Наконец, существует третий взгляд на философию как на дисциплину, преподаваемую (обязательно) в школе, примиряющую эти две вышеприведенные точки зрения. Поскольку понятно, что философия не может выполнять роль психологической терапии, противостоящей отсутствию смысла жизни, то определение ее огромного влияния на социальную жизнь, может вызвать потребность самопросвещения путем изучения философских текстов. Здесь важно слово "самопросвещение", означающее передачу полученного знания самому себе самим собой. Поэтому кажется необходимым, чтобы преподаватели философии отдавали себе отчет в особенной функции философии и в том, что самое главное, могли обучать философии.

Сосредоточенность исключительно на интерпретации классических текстов делает невозможным превращение философии на школьном уровне в исходный пункт, который выше был назван нами "самопросвещением", основанном на умении соотносить получаемое знание с самим собой. Обучение способности соотносить философское знание с самим собой, а не с читаемыми авторами, должно стать в ближайшем будущем одной из основных целей философского образования. Это будет способствовать сокращению дистанции, отделяющей философию "экспертов" от обыденного представления о философии.

Литература:

1. K. R. Popper, *Droga do wiedzy*, Warszawa, 1998.

*Снитнікова Ольга
(Суми, СумГУ)*

РОЛЬ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКИ В ЗАЛУЧЕННІ СТУДЕНТІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Євроінтеграційна стратегія України передбачає переорієнтацію всього нашого суспільного життя на нові пріоритети та нові моделі соціального успіху. Одним з напрямків цього є залучення України до Болонського процесу є вміння студента знайти себе в наукових дослідженнях, які сприяють можливості реалізуватися в системі європейської студентської наукової діяльності.

Наша країна через застарілість форм організації навчального процесу та наукової діяльності, які недостатньо зорієнтовані на вирішення практичних завдань, дуже повільно входить до розбудови інноваційного суспільства.

Щоб втілити ідею у цінне для суспільства наукове дослідження, одного бажання і потенціалу молодій людині замало. Насамперед потрібна різнопланова інформація по вибраній темі, яку, як правило, не знайдеш в

найближчій бібліотеці, а часто і в інформаційному відділі навчального закладу. Не завадить і підтримка фахівців у вибраній галузі дослідження, бо допомоги викладача, навіть найдосвідченішого, може бути замало.

Сьогодні виникає потреба у партнерських відносинах з навчальними закладами та науковими центрами Європи, США, Росії та інших держав, що надасть змогу не тільки інформаційно та технологічно, а й через вивчення практичного організаційного досвіду збільшити коефіцієнт корисної дії студентської науки.

Перелік проблем цим не закінчується. Часто виникає і таке питання: як привернути увагу до вже зробленого дослідження, запобігти його незатребуваності? Як інформаційно “розкрутити” своє дослідження, або іншими словами презентувати його.

А що відбувається, коли дослідник, відчуває, з одного боку, свій потенціал, а з іншого – наштовхується на відсутність масового ринкового попиту на таку діяльність? Досить часто рішення шукається через відтік інтелекту до інших держав.

Одним з напрямків подолання цих проблем є пошук нетрадиційних для нашої науки джерел фінансування через співпрацю з донорськими установами, програмами обмінів, розробку грантових проектів.

Євроінтеграція відкриває перед нашими дослідниками багато перспектив, до того ж оцінити переваги обраного шляху ми можемо вже сьогодні. І вагому роль для студентської науки тут відіграють студентські міжнародні та республіканські наукових конференцій. Особливо цінними такі конференції є для дослідників, що працюють над реальними проектами та шукають партнерів. Вагомим елементом цього може бути залучення до нової європейської мережі центрів мобільності для дослідників - ERA-MORE. Об'єднуючи 200 центрів у 33 країнах, цей новий інструмент, що доповнює європейський веб-портал.

Філіп Бюскен, уповноважений Європейського дослідницького центру, сказав, що наразі невідкладним заходом є пошук конкретних рішень, які б уможливили подолання перешкод, що існують на шляху географічної та міжгалузевої мобільності, оптимізації наукових успіхів.

Згідно з розрахунками, до 2010 року в Європейському Союзі працюватиме не менше 700 тисяч дослідників.

Такі перспективи постають сьогодні перед молодими дослідниками. Тим самим, вирішується як проблема незатребуваності потенціалу молоді, так і частково нестачі коштів. Але матеріальну допомогу отримують, як правило, дослідники, що вже показали себе, а не студенти, що шукають кошти на перше дослідження. Тому потрібно навчитись заявляти про себе, цілі свого дослідження, навчитись розробляти власні проекти.

Це стає можливим, бо ідеї та наукові знання — першочерговий чинник зростання економіки, який, не блокуючись проблемою незатребува-

ності, здатен змінити ситуацію в країні на краще. Аналізуючи проблеми наукових досліджень, що існують в Україні, ми підходимо до думки, що євроінтеграція, як інструмент, що виводить проблеми наукових досліджень в Україні з замкнутого кута, є головним чинником їх вирішення. Тим самим вона знищує перешкоди для стійкого технологічного розвитку, що обов'язково приведе Україну до процвітання.

*Ставнича О.М.
(Суми, СумДУ)*

ГЕНДЕРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ НАУКОВО-КУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

У контексті загальнонаціональних процесів входження до Євросоюзу великого значення набуває формування відповідного наукового і культурно-духовного потенціалу, який забезпечується цілеспрямованим розвитком відповідних форм дослідження соціального життя. Одними з таких форм є гендерні студії в соціології і функціонування феміністичної критики в літературознавстві.

Розглядаючи широкий спектр проблем (маскуліність українського суспільства, історія феміністичного руху, співвідношення жінок і чоловіків у різних сферах соціального життя, структуру сім'ї, тощо), соціологія як наука прагне констатувати факти, узагальнити, підрахувати процентне вираження, - тобто дати об'єктивну оцінку явищ і процесів, що відбуваються в суспільстві. В результаті реалізації одного підходу—раціонального—виникає своєрідний брак "емоції", відсутність прагнення до розв'язання гендерних проблем. Дану ланку намагається заповнити так звана феміністична критика і література, яка ґрунтується на ідеях і практиці не тільки західноєвропейських феміністичних рухів і філософських шкіл, а й на вітчизняних традиціях розгляду гендерних проблем.

Дослідники вказували на питому "конечність" української літератури (культ жінки-матері, традиційна паралель мати-Україна тощо). Слід зазначити, що перше наукове осмислення фемінізму як явища і становища жінки у суспільстві зробила у 1890-х рр. Леся Українка у статті "Нові перспективи і старі тіні" ("Нова жінка західноєвропейської белетристики").

Даючи широкий огляд типів зображення у французькій, англійській, німецькій, скандинавській літературах, письменниця критично оцінює напрям розвитку західноєвропейського фемінізму, справедливо вважаючи, що слов'янське поспільство в цілому і мистецькі кола зокрема мають набагато демократичніше ставлення до жінки. В своєму аналізі Леся Українка спирається на теоретичні положення О.Дюма-сина, М. де Воґюс, Дж. Еліот, М.Прево, П.Маргерита, Х.Белау та інших, що дає авторці підставу для об'єктивного компаративного аналізу гендерних питань в різних літературах і, відповідно соціумах.